

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyantha, In Libros XX. Dispertita

Dominicus

Francofurti, 1613

Dissimilia

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97211](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97211)

per ignem, & diuinationi iaseruebant & auguriis, 4. Reg. decimo septimo.

Diuini vestri viderunt mendacium, & consolatores locuti sunt frustra, vane consolabantur, &c. Zach. 10.

Diuinatio erroris & auguria, mendacia, & somnia malefacientium, vanitas est. Eccl. 34.

Et dixerunt ad vos: quare à pythonibus & à diuinis, qui strident in incantationibus suis, nunquid non populus à Deo requirit visiones? à viuis pro mortuis? Ad legem magis & ad testimonium. Esa. 8.

A signis cæli nolite metueri, quæ timent gentes. Jer. 10.

Nolite audire prophetas vestros & diuinis & somnatores & maleficos, qui prophetant vobis mendacium, vt longe vos faciant de terra vestra, vt eiciant vos, & pereatis. 27.

Non vos seducant prophete vestri, qui sunt in medio vestrum, & diuini vestri, & ne attendatis ad somnia vestra, quæ vos somnatis: quia ipsi prophetant falso in nomine meo, & non mihi eos, dicit Dominus. 29.

Non erit vltra omnis visio casta, diuinatio ambigua in medio filiorum Israël. Ez. 22.

Prophete tuis in pecunia diuinabunt (& adhuc hodie.) Mich. 3.

Anima, quæ declinauerit ad magos, & hariolos & fornicata fuerit cum eis, ponam faciem meam contra eam, & interficiam eam de medio populi mei. Lev. 20.

Vir, siue mulier, in quibus pythonicus, vel diuinationis fuerit spiritus, morte moriantur, lapidibus obruent ebs, sanguis eorum sit super illos. ibidem.

Quando ingressus fueris terram, quam Dominus Deus tuus daturus est tibi, caue ne imitari velis abominationes illarum gentium, nec inueniatur in te, qui lustrat filium suum, aut filiam ducens per ignem, aut qui hariolos seisciterur, aut obseruet somnia atque auguria, nec sit maleficus, nec incantator, neque qui pythones consultat, neque diuinis. Deut. 18.

Omnia enim hæc abominatur Dominus Deus tuus, & propter huiusmodi scelera debet eos Dominus Deus tuus in introitu tuo. ibid.

Dominus auferet ab Israël prophetam & hariolum. Esa. 3.

Interrogabunt simulachra sua, & diuinis suos, & pythones & hariolos. Et tradam eos in manu demoniorum crudelium: & vir fortis dominabitur eorum. 19.

Irrita faciens signa diuinorum, & hariolus in furorem vertens. 44.

Gladios ad diuinis eius, qui stulti erunt. Jer. 50.

Vident vana, & diuinant mendacium, dicentes, Ait Dominus, cū Dominus non miserit eos: & perseverauerunt confirmare sermonem. Nunquid non visionem cassam vidistis, & diuinationem mendacem locuti estis? & ideo, ecce ego ad vos, ait Dominus: Et erit manus mea super prophetas, qui vident vana, & diuinant mendacium, Ez. 13.

Nox vobis pro visione erit, & tenebræ pro diuinatione. Mich. 3.

Auferam maleficia de manu tua, & diuinationes non erunt in te. 5.

Quatuor diuinationum prima genera docti viri instituerunt, id est dicunt esse spirituales, nempe à spiritu S. profectam, 2. naturalem aut artificialem, 3. communem aut vulgarem, 4. diabolicam, cuius variae sunt species, illicitæ, impie, damnatæ, infames.

1. Vilitate in Ecclesia, spiritualis illa, proprio suo nomine Prophetia vocatur. Spiritualis dicta, quod instinctu afflaturque spiritus sancti funditur. Ad hanc referuntur omnia facta scripturæ vaticinia, miraculis inimitabilibus & creaturæ impossibilibus confirmata, certisque suis eventibus sancita. Ab hoc genere planè secluduntur oracula idolorum, de quibus in diuinatione diabolica agemus.

2. Diuinatio naturalis, aut artificiosa intuetur & considerat naturas rerum conditarum, & scrutatur quibus quæque viribus sint præditæ, quid natura vi sua efficiat, quibus visibus sint additæ, quibus causis naturæ rerum vel vitentur ac deprauentur, vel dissoluantur profus ac destruantur: feriem denique connexionemque causarum secundarum peruestigat, & qua vi quæque sibi iunctam & copulatam causam moueat atque efficiat, quas qualitates ordine distribuit mundi corporibus imprimat: & ex causis de effectibus securis ratiocinatur, ac vicissim ex effectibus naturas rerum & facultates æstimat atque ostendit sine superstitione.

3. Diuinatio communis, aut vulgaris, popularis, vel plebica, imperitis & vulgo in vtu est, qui non inquisitis sollicitè causis euentum in natura, nec consideratio signorum cum rebus significatis contentu; ex his solum, quæ vt plurimum eodem modo euenire, iisdem antecedentibus signis, animaduertent ac noarunt, artem effecerunt, & Canones seu regulas effecerunt, ex quibus de multiplicibus euentibus, de tempestatum cælique conuersionibus ac commutationibus, de frugum & fructuum prouentu, de vberitate vel caritate annonæ, de acris salubritate vel infectionibus, de externorum hostium

Diuinatio.

DEFINITIO: ET ETYMOLOG.

Diuinatio, Græce μαρτεία, & μαρτυρία, vates dicitur. Est autem diuinatio, vis cognoscens & videns & explicans signa, quæ à Deo hominibus portenduntur, vt voluit Chryppus, lib. 1. de Diuinat. Diuinatio est usurpatio prænuantiandi futuros euentus, scdm. S. Hieronymum, Secm. 9. 9. art. 1. Diuinatio est futurorum prædientia, dicta à diuino, quod est spiritus diuino autem dicitur à Diuino, proprium enim est Dei, futurare.

BIBLICI LOCI.

1. In Egyptiæ somnia Pharaonis interpretari nequeunt, Gen. 41. 2. In Babylonia foris itidem somnium diuini explicare non potuerunt, Dan. 2. 3. Diuini non consulendi, Lev. 19. 31. & 20. 6. Deut. 18. 10. 4. Diuini morte digni, Lev. 20. 27. Diuini consuluntur, Gen. 41. 8. 9. 10. 12. 13. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. Diuini Israelite credunt, 2. Reg. 17. 16. Diuini iudicia irrita facit Deus, Esa. 44. 25. Diuini à prophetis sublati, 1. Sam. 28. 3. 2. Reg. 23. 24. Diuinos de reducentur consulunt Philistini, 1. Sam. 6. 2.

SENTENTIA BIBLICAR.

1. Non augurabimini, neque obseruabitis somnia, Lev. 19. 26. 2. Non augurabitis ad magos, neque ab hariolis aliquid seiscitemini, Lev. 19. 31. 3. Non augurabimini per eos, ibid. 4. Non augurabimini in iacob, nec diuinatio in Israël, Nam. 23. 24. 5. Non augurabimini in medio tui prophetes, aut qui somnium se dicat vobis, Deut. 18. 10. 6. Non augurabimini signum, & portentum, & euenerit quod locutus est Dominus, non auferet illud, Deut. 18. 11. 7. Non augurabimini verba prophetæ illius, aut somnatoris, quia tentat Dominus Deus vester, Deut. 18. 12. 8. Non augurabimini, quærum possidetis terram, augures & diuinis auferetur a Domino Deo tuo aliter institutus es. 18. 9. 9. Non augurabimini, Baal: & conferauerunt filios suos & filias suas